

Otto Lövgren
Elleholm, Mörrum.
Född 1849-20 nov.

2593

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Listers hd.

Farligt att röra minnes stenar med kors i.

Långt ute i markerna på Elleholms gods, låg en lång sten. I stenen var ett kors och en krona inhugget. Enligt sägen skulle en biskop ha blivit begravd där.

En skåning kom hit till Elleholm och blev ladufogde där. En gång, när han var ute i markerna, fick han se den där stenen. Litet efteråt skulle de lägga sten gården hemma vid gården. Ladufogden tyckte då, att det skulle vara bekvämt ta hem den där stenen och sätta den som leastolpe vid ladugården. Så slapp man hugga ut en stenstolpe. Han skickade ut tre man, som togo hem den, och den blev ställd som leastolpe vid ladugården. Men detta skulle ladufogden aldrig gjort. En av karlarna, som varit med och hämtat stene, och som hette Tillström, var mycket styv sinnare. Men strax efteråt sänkte han sig i ån, när han badade. Den andre, som hette Holmgren, blev tosiger och försökte skära halsen av sig, men man hindrade honom. Den tredje, som var med, hette Bengt "Fä Bengten", han blev lam.

2593

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Så lam, att hans kvinna måste till och med mata honom. I ladugården försvann trivseln med kreaturen. De kunde inte lägga på en enda egen kalv. Så snart en kalv var åtta dar, blev den sjuk och dog. Ladufogden måste köpa kalvar av bönderna. Men så var det en av torparna, som kom att tänka på den där stenen, och att det inte varit rätt ta den, när det var ett kors på den. Och stenen den blev utkörd och lagd i marken, där den legat. Men nu var den där skånske ladufogden från gården. Jag minns så grannt, när de körde ut den. Jag stod på vår vedbacke och tittade på. Det var i början på 40-talet, som de tagit den och i början på 60-talet, som de körde ut den igen. Nu kom snart trevnaden tillbaka i ladugården, och kalvarna började leva. Gubben, som blivit tosiger, var nu död. Men den lame gubben levde, och han blev nu så mycket bättre, att han kunde äta själv och gå till kyrkan och stå och hugga litet ved. Det var väl besynnerligt. Jag vet så väl var den ligger och har sett både korset och kronan. Men sist jag var där, hade den börjat bli mossbeväxt.

Otto Lövgren
Elleholm, Mörrum.
Född 1849, 20 nov.
Listers hä.

2593

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Bloss.

Brevbäraren John Olsson, som jag fostrat upp
här, och två till hade en natt varit på sjön, och de gingo över ängar-
na hem. Sen på morgonen talade John om, att han ute på ängarna sett det
tänt om natten, då de gingo hem. Han beskrev noga, var han sett lyset.
Jag förstod då, att det varit där den där stenen ligger, som det är
ett kors och en krona på, och som jag förut berättat om.

Otto Lövgren.
Elleholm, Mörrum.
Född 1849, 20 nov.

2593

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKMINNESARKIV

Listers hd.

Mörrum

Ljungby horn och pipa.

Ute vid Ljungby gård i Skåne dansade trollen under en stor sten julnatten. Kusken på gården red en julnatt dit. De bjöd honom då dricka ett horn, och hade han gjort det, hade han blivit ett troll. Men han höll ut det, och red sen med hornet över åkrarna mot gården. Trollen hade inte makt att springa på åkrarna utan de måste följa vägen. Annars hade de säkert tagit honom och där rivit tarmarna ur både kusken och hästen. Men bara han kommit in i stallet och fått dörrarna låsta, hade trollen ingen makt med honom. De voro sen vid gården och ville ha sitt horn igen, men det fick de inte. Då lovade de att gården skulle brännas tre gånger, och det har den också gjort. Sen trollen mistat hornet ha de ej kunnat samlas mera.

Otto Lövgren.

Elleholm, Mörrum.

Född 1849, 20 nov.

Listers hd.

2593

Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

LUNDS UNIVERSITETS
FOLKSKOLA

Gå årsgång julanatten.

De skulle julanatten, en del isa att det skulle vara nyårsnatten, gå runt tre kyrkor och titta in i kyrkorna genom nyckelhålen. Den, som gick, måste gå tigande. Och han fick inte bli rädd för vad han än såg. Den, som gjorde det, kunde sen se, vad som skulle hända i socknen under nästa år.

I Karlshamn fanns en gubbe, som hette Ola Smit, vilken brukade gå årsgång. En gång, när han varit och gått årsgång, fick en bekant i Karlshamn se honom, när han gick hem. Denne öppnade fönstret och frågade, om han hade några roliga nyheter att tala om. För din del har jag inga roliga, svarade gubben, ty innan året är slut, ska du vara änkeman. Det inträffade också. Ola Smit gick runt Karlshamns kyrka, Gustavsborgs Kapell och Asarums kyrka.

Otto Lövgren.

Elleholm, Mörrum.

Född 1849, 20 nov.

Listers hd.

2593

6.
Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

SWEDISH ARCHIVES
SOLVÄNSBOKSARKIV

De dödas julotta.

De döda hade julotta juldagsmorgon,
innan den andra började, det har jag hört talas om. Men det var långt
innan jag föddes, så jag känner ej vidare till hur det var.

Otto Lövgren
Elleholm.Mörrom.
Född 1849, 20 nov.

2593

7
Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Listers hd.

Skogssnuvan.

Det var något, som kom till folk i skogarna
och förvillade dem. Framtill skulle hon vara så fasligt grann, men
baktill hade hon en lång rumpa. De, som råkade ut för henne, skul-
le läsa Fader Vår, det skulle hjälpa.

Otto Lövgren.

Elleholm. Mörrum.

Född 1849, 20 nov.

Listers hd.

2593

8.
Upptecknat av
Olle Thulin
Aug. 1929.

Kloka gubbar och svartkonstböcker.

Det fanns en bonde här i Mörrum "Glas Nissen", han hade en sådan där svartkonstbok. Han kunde trolle, ta reda på tjuvagos och allt möjligt. Jag har talt vid två trollgubbar. Den ena gången hade de förgjort våra kreatur, så att de dog det ena efter det andra. Då reste jag en lång väg till en trollgubbe. Vad han gjorde minns jag inte, men kreaturen de blev bra. Han kunde mycket den gubben. Skomakaren Johan Johannesson i Mörrum var hos honom för sin far, som låg lam. Men det var för långt gånget, så det kunde gubben inte bota. Den andra gången var en trollgubbe hemma hos mig. Då sökte jag honom för en annan sak, som jag inte vill tala om.

Otto Lövgren
Elleholm.Mörrum.
Född 1849. 20 nov.
Listers hd.

2593

9
Upptecknad av
Olle Thulin
Aug.1929.

Skärtorsdagsbruk.

Då sa de, att käringar for till Blåkulla. De red på ugnskvasten. De var av ett helt dygn. De talade om, att det var en bonakäring från Gravagården i Mörrum, som for dit. Hon skulle ha förvandlat sig till en trädgrepp. Då drängen om morgonen kom ut och skulle gödsla i ladugården, fick han se en trädgrepp komma och slå ner i gödselstan. Drängen sparkade till greppen och råkade sparka av ett av hornen. Sen på morgonen hade käringen på gården brutit sitt ena ben.

Det var någon olja, de skulle smörja ugnskvasten med, och sen bar det av upp genom skorstenen. I Blåkulla låg de hos själve fan, hade dom för sig.

Register

2593

10.
sida

Sten med kors - farligt rora

1-2.

Blas

3.

Spinglyv Inom och yttre

4.

En ärgång

5.

De dödas själarna

6.

Flagsmurar

7.

Blåa gubbar med svartrostbäckar

8.

Stjärnforslagsbruk.

9.